

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β' ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

Κείμενο 1

Κριτήρια επιλογής επαγγέλματος

Τα παρακάτω διασκευασμένα αποσπάσματα ανήκουν στο κείμενο της Διδάκτορος Συμβουλευτικής Καλλιόπης Δ. Μόσχου που δημοσιεύτηκε στις 10 Δεκεμβρίου 2018 στον ιστότοπο <https://www.ekpaideutiki-symvouleutiki.gr/κριτήρια-επιλογής-επαγγέλματος>

Η αξία της εργασίας για τον άνθρωπο είναι πολύπλευρη. Από τη μια ο ρόλος της είναι βιοποριστικός (σταθερό εισόδημα, κάλυψη βιοτικών αναγκών, αυτονομία, ανεξαρτησία), από την άλλη ψυχολογικός, καθώς βοηθά στην ανάπτυξη και ολοκλήρωση διαφόρων πτυχών της προσωπικότητας (κριτική σκέψη, πρωτοβουλία, φαντασία/δημιουργικότητα, ψυχική ευφορία, κοινωνικοποίηση).

Η επιλογή επαγγέλματος, λοιπόν, θεωρείται ως μια από τις κρισιμότερες καμπές στη ζωή μας, διότι καθορίζει, σε μεγάλο βαθμό, τη μετέπειτα επιτυχία και ευτυχία μας. Έχει, λοιπόν, μεγάλη σημασία η επαγγελματική επιλογή να γίνεται με τα κατάλληλα κριτήρια.[...]

Το πιο σημαντικό κριτήριο επιλογής επαγγέλματος παραμένει η αυτογνωσία και ο βαθμός ωριμότητας των ατόμων. Όταν κάποιος γνωρίζει ποιος είναι και τι αναζητά, ποια είναι τα «δυνατά του χαρτιά» και πώς θα τα αξιοποιήσει, οδηγεί τον εαυτό του στη σωστή επιλογή. Έτσι, διασώζεται από τους διάφορους σκοπέλους που συναντά στον δρόμο του και διαλέγει συνειδητά το επάγγελμα που του ταιριάζει και θα τον κάνει στη ζωή του χαρούμενο και δημιουργικό.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να εξαρθεί¹ και ο σημαντικότατος ρόλος του σωστού επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς και των εξειδικευμένων Συμβούλων Σταδιοδρομίας. Μέσα από ειδικά σταθμισμένα τεστ, τα οποία προσμετρούν την προσωπικότητα, τις επιθυμίες και τα ταλέντα των μαθητών σε συνδυασμό με τις τάσεις της αγοράς εργασίας, βοηθούν αρχικά τα παιδιά να πιστέψουν στον εαυτό τους και στις δυνατότητές τους. Στη συνέχεια επιλέγουν μαζί με τους μαθητές το επάγγελμα που τους αντιπροσωπεύει και καταστρώνουν από κοινού ένα στρατηγικό σχέδιο για την επίτευξη του στόχου.

Υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ότι η επαγγελματική και η ανθρώπινη ανάπτυξη συνδέονται άρρηκτα. Είναι σημαντικό να ακολουθήσουμε ένα επάγγελμα που μας ταιριάζει και του ταιριάζουμε, διότι με αυτόν τον τρόπο έχουμε περισσότερες πιθανότητες να είμαστε επιτυχημένοι σε αυτό.

¹να τονιστεί, να επισημανθεί

Τέλος, χρειάζεται να τονιστεί ότι ο πιο επιτυχημένος στη ζωή (άρα και στο επάγγελμα) άνθρωπος είναι εκείνος που οικοδομεί μια ολοκληρωμένη προσωπικότητα. Για να το πετύχει αυτό, δεν αρκεί η στεγνή γνώση των δεξιοτήτων του επαγγέλματος που επιθυμεί να ασκήσει αλλά η γενικότερη γνώση του εαυτού του.

Κείμενο 2

Δουλειά χωρίς ελπίδα

Ποίημα του Σάμιουελ Τ. Κόλεριτζ (1772-1834) σε μετάφραση Λάμπρου Πορφύρα, που αντλήθηκε από τη διεύθυνση https://homouniversalisgr.blogspot.com/2020/05/blog-post_70.html

Όλα δουλεύουν στην πλάση. Για δες: τα μελίσσια βουίζουν,
απ' τις φωλιές τους οι σάλιαγκοι² βγήκαν· στρουθιά³ φτερουγίζουν.
Και νά που κι ο γέρος χειμώνας κι αυτός στο γαλάζιο του απείρου
έχει στα μάτια του, κάτι σαν φως ανοιξιάτικου ονείρου.
Μόνος εγώ μέσα σ' όλα με δίχως δουλειά τριγυρνάω,
κι ούτ' αγαπώ, κι ούτε μέλι τρυγώ, κι ούτε πια τραγουδάω.

Κι όμως γνωρίζω κάτι άγνωστους όχτους⁴ που αμάραντ'⁵ ανθίζουν,
ξέρω κρυμμένες πηγές που το νέκταρ σε ρυάκια σκορπίζουν.
Για άλλους αμάραντ', αλίμονο γι' άλλους αν θέλετ' ανθίστε·
όχι! για με μην ανθίστε. Μακριά μου ρυάκια κυλήστε·
μ' έν' αστεφάνωτο μέτωπο φεύγω, με χείλη φρυγμένα⁶,
κι αν με ρωτάς ποιος με πνίγει καημός, άκου τούτο από μένα:
δίχως ελπίδα η δουλειά νέκταρ μέσα σε κόσκινο χύνει,
και δίχως κάποιο σκοπό η ελπίδα δε ζει μήτ' εκείνη.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

² τα σαλιγκάρια

³ σπουργίτια

⁴ όχθες

⁵ λουλούδια που δεν μαραίνονται

⁶ κατάξερα

1^ουποερώτημα (μονάδες 10)

Να χαρακτηρίσεις τις προτάσεις που ακολουθούν με την ένδειξη ΣΩΣΤΟ (Σ) ή ΛΑΘΟΣ (Λ), αξιολογώντας αν ανταποκρίνονται στο νόημα του Κειμένου 1.

- α. Ο ρόλος της εργασίας είναι βιοποριστικός, ψυχολογικός και πολιτιστικός.
- β. Ο επαγγελματικός προσανατολισμός διαδραματίζει σημαντικότατο ρόλο στην ορθή επιλογή επαγγέλματος από τους μαθητές.
- γ. Με τη βοήθεια των σταθμισμένων τεστ οι σύμβουλοι σταδιοδρομίας ενισχύουν την αυτοπεποίθηση των νέων.
- δ. Οι σύμβουλοι σταδιοδρομίας αποσκοπούν αποκλειστικά και μόνο να τονώσουν την αυτοπεποίθηση των νέων.
- ε. Η αυτογνωσία συνδέεται στενά με την ατομική επιτυχία και ευτυχία.

Μονάδες 10

2^ουποερώτημα (μονάδες 10)

Η πρώτη παράγραφος του Κειμένου 1 αναπτύσσεται με διάφορους τρόπους. Να εντοπίσεις δύο από αυτούς (μονάδες 4) και να εξηγήσεις τη λειτουργία τους στην ανάπτυξη του κειμένου (μονάδες 6).

Μονάδες 10

3^ουποερώτημα (μονάδες 15)

Στην τρίτη παράγραφο του Κειμένου 1 αξιοποιείται η μεταφορά στο χωρίο: «Έτσι, διασώζεται από τους διάφορους σκοπέλους που συναντά στον δρόμο του». Να προσδιορίσεις τον ρόλο της μεταφορικής λειτουργίας της γλώσσας στο ύφος του κειμένου (μονάδες 5) και να τη μεταγράψεις σε κυριολεκτική λειτουργία (μονάδες 10).

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Στο Κείμενο 2 παρουσιάζεται η συναισθηματική κατάσταση του ποιητικού υποκειμένου μέσα από μια αντιπαράθεσή του με την «πλάση». Να την ερμηνεύσεις και να εκφράσεις τις σκέψεις και τα συναισθήματα που σου δημιουργούνται από την ανάγνωση (120-150 λέξεις).

Μονάδες 15